

A Fővárosi Ítéltábla dr. Németh Renáta pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, ... jogtanácsos által képviselt Budapesti Rendőr-főkapitányság (I. rendű alperes címe) I. rendű, ... ügyész által képviselt Legfőbb Ügyészség (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. június 2. napján meghozott, 22.P.26.871/2009/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. és 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal a pontosítással, hogy a Magyar Állam 30.000 (harmincezer) forint le nem rótt kereseti illetéket visel.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd (dr. Németh Renáta; címe) pártfogó ügyvédi munkadíját teljes egészében, valamint a le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze az I. és II. rendű alpereseket egyetemlegesen 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az alperesek államigazgatási jogkörben okoztak számára nem vagyoni hátrányt. Előadta, hogy jogi képviselője előzetes letartóztatás alá került, emiatt a képviselőt a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság előtt 5.B.IV.1468/2007. számú ügyben nem tudta ellátni, melynek eredményeként a büntetőeljárás megszüntetésre került. Azt követően, hogy tudomást szerzett jogi

képviselőjének letartóztatásáról az I. rendű alperessel szolgálati viszonyban lévő személlyel beszélt, akitől tájékoztatást kért, és azzal a kérelemmel fordult hozzá, hogy jogi képviselőjével találkozhasson az ügyének vitelével kapcsolatos megbeszélés céljából. Az I. rendű alperes ügyintézőjétől azonban nem megfelelő tájékoztatást kapott, és ezért a későbbiekben panasszal is élt.

A II. rendű alperes azzal a magatartásával okozott számára hátrányt, hogy az I. rendű alpereshez benyújtott panaszának továbbítását követően, a beadványára érdemben nem válaszolt.

Álláspontja szerint a jogszabályi rendelkezések alapján a letartóztatott jogi képviselőjével levélben és személyesen is felvehetette volna a kapcsolatot, erről azonban az I. rendű alperes nem megfelelően tájékoztatta, illetőleg a II. rendű alperes pedig az ezzel összefüggő panaszára választ nem adott. Mindezeknek következményeként a magánvádas ügyében megfelelő jogi képviselővel nem rendelkezett, aki a tárgyaláson önhibáján kívül nem tudott megjelenni és helyettesítéséről sem tudott gondoskodni. Ilyen körülmények között pedig a saját jogait az alperesi magatartás miatt nem tudta gyakorolni.

Az I. rendű alperes kérte a kereset elutasítását.

Arra hivatkozott, hogy a felperes egy folyamatban lévő büntetőeljárással összefüggésben kért tájékoztatást és felvilágosítást. Tekintettel arra, hogy a felperes ebben az ügyben a hozzátartozói körön kívül eső személynek minősült, a fogvatartott terhelttel való kapcsolattartás az ügyészség, illetőleg a bíróság rendelkezéséhez és engedélyéhez volt kötve. Az ilyen tartalmú felvilágosítása ezért a felperes irányába megfelelő tartalmú volt, amit alátámasztott a Független Rendészeti Panasztestület állásfoglalása is, mely kimondta, hogy a részéről alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, tekintettel arra, hogy a sérelmezett tájékoztatás alapjogot nem érintett.

A II. rendű alperes szintén kérte a kereset elutasítását.

Előadta, hogy a felperes által az I. rendű alpereshez benyújtott, majd a Fővárosi Főügyészségnek elbírálás céljából továbbított beadvány ügyészi intézkedést nem igényelt, az kapcsolattartási kérelem előterjesztését nem tartalmazta. A felperes beadványában a szóban kapott tájékoztatás tartalmát és annak hangnemét panasolta és a főkapitánytól a történetek kivizsgálását kérte. A felperes beadványa azonban nem volt panasznak tekinthető. A beadvány a nyomozóhatóság kötelezettségének megsértésére vonatkozó nyilatkozatot tartalmazott, a panasz elbírálása azonban nem tartozott ügyészi hatáskörbe. A főügyészségi előadó a rendőrség előadójától távbeszélő útján tájékoztatást kért azzal, hogy indokoltnak látszik a felperes által kért tájékoztatás megadása. A rendőrségi előadó azt a választ adta, hogy írásban a szükséges tájékoztatást már megadták a felperes részére. Ilyen körülmények között a főügyészség részéről a beadvány tárgyában további érdemi intézkedés nem volt indokolt, különös tekintettel arra, hogy megfelelő kapcsolattartási kérelem és egyéb kérelem sem érkezett a Fővárosi Főügyészségre. Előadta továbbá, hogy időközben a rendőrhatalomtól beszerezte az írásbeli tájékoztatást, amely megfelelő tartalmú. Annak csak az a része volt téves, hogy további elbírálás céljából a felperesi panaszt a Fővárosi Főügyészségre

megküldte a nyomozó hatóság. A felperes ebből okkal következtethetett arra, hogy az ügyben további ügyészi intézkedés várható, erre azonban a fentebb kifejtettek miatt nem volt lehetőség, mert a felperesi panasz kívül esik a törvényességi felügyeleti és jogvédelmi ügyészi hatáskörön is. Az adott ügyben csak akkor lett volna szükség ügyészi engedélyre, ha a felperessel való kapcsolattartást kifejezetten a terheltként fogvatartott felperesi jogi képviselő maga kezdeményezi. Ilyen kérelem azonban nem volt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperes részére 20.000 forint jogtanácsosi munkadíjat.

Megállapította, hogy a le nem rótt 300.000 forint kereseti illetéket és a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349. §-át, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 56. § (1) és (4) bekezdéseit, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK 42. számú állásfoglalását.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján arra következtetett, hogy az alperesek részéről jogellenes magatartás nem volt feltárható. Rámutatott, hogy önmagában a felperes jogi képviselőjének előzetes letartóztatása nem eredményezte a felperes jogi képviselő nélküli kényszerű eljárását. Az ügyvédi meghatalmazáson szerepelt a helyettesítésre jogosult személy is. A felperes a tárgyalás napján észlelve a jogi képviselő távollétét rövid úton értesíthette volna a helyettesítő személyt a képviselő szükségességéről. A büntetőeljárás szabályok a magánvádló esetén a jogok gyakorlását jogi képviselő útján is lehetővé teszik. Az eljárási szabályokból az következik, hogy az ügyvédi képviselő a felperes számára nem volt kötelező a magánvádas ügyben. Önmagában nem a jogi képviselő hiánya eredményezte az eljárás megszüntetését. Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás beszerzett irataiból megállapította azt is, hogy a büntetőbíróság nem a képviselő távollétével, illetőleg hiányával indokolta az általa meghozott határozatot. Az eljárás megszüntetésére bűncselekmény hiányában került sor, ezt az eredményt pedig a jogi képviselő távolléte nem befolyásolhatta. Ezért az okozati összefüggés az I. rendű alperes egyébiránt nem jogellenes cselekménye, és a felperes által hivatkozott kár között nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság a tájékoztatási kötelezettség tekintetében is egyetértett az I. és II. rendű alperesi védekezésekben foglaltakkal. Az I. rendű alperes alkalmazásában álló személy által adott tájékoztatás megfelelő tartalmú volt mind a kapcsolattartás, mind a büntetőeljárás menetét illetően. A tájékoztatás hangneme miatt államigazgatási jogkörben okozott kár megállapítása fogalmilag kizárt.

Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a II. rendű alpereshez közvetlenül kérelemmel nem fordult, az I. rendű alperes által továbbított kérelem pedig konkrét, a kapcsolattartásra irányuló kérelmet nem tartalmazott, ezért a II. rendű alperesnek intézkedési kötelezettsége nem volt. Az I. rendű alperes írásbeli tájékoztatása alapján nem vitásan várható a felperes a II. rendű alperes részéről valamiféle reakciót, azonban ennek elmaradása károsodáshoz a kifejtettek miatt nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsősorban az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indítványozta, másodlagosan a határozat megváltoztatását és az I. és II. rendű alperesek kereset szerinti kötelezését kérte.

Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményét okszerűtlenül mérlegelte, ezért ítélete megalapozatlan. Előadta továbbá, hogy az ítélet az I. rendű alperes vonatkozásában iratellenes, mivel a rendelkezésre álló adatok ellenére az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes részére szakszerű tájékoztatást adott, amely nem felel meg a valóságnak. Bizonyítást nyert továbbá, hogy a II. rendű alperes a továbbított kérelmet nem bírálta el. Ennek következtében pedig jogai sérültek. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta továbbá az általa hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket is.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogszerű és megalapozott, okszerűtlen mérlegelés és iratellenesség abban nem mutatkozik. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával és okfejtésével, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár megvalósulásának nélkülözhetetlen feltételei a jogellenesség és az okozati összefüggés, melyek hiányában a felperesi kereset megalapozatlan.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében szintén kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében az eljárás során felmerült minden tény, körülményt értékelte, a tényállást helyesen állapította meg és abból okszerű következtetéseket vont le, ezért megalapozottan utasította el a felperesi keresetet. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes azon hivatkozása, mely szerint ne bírálta volna el a kérelmét, nincs okozati összefüggésben a felperes által megjelölt kár bekövetkeztével. Abban az esetben, ha a felperes beadványát az ügyészség elbírálta volna, az nem eredményezte volna szükségképpen a felperes pernyertességét a büntetőperben.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helyes jogi következtetést vont le, ezért a Fővárosi Ítéltábla a határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének e) pontja alapján tárgyaláson kívül eljárva - helybenhagyta.

A Ptk. 339. § (1) bekezdésének alapján, aki másnak jogellenesen kárt okoz köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 349. §-ának (1) bekezdése szerint, államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette.

A felperes keresetében alapvetően amellet érvelt, hogy a jogséremlme és a nem vagyoni hátránya azzal összefüggésben következett be, hogy az alperesek magatartása miatt nem tudott kapcsolatba lépni és konzultálni a magánvádas ügyének vitelével kapcsolatosan a jogi képviselőjével. Ennek pedig döntő hatása volt arra, hogy a magánvádas eljárás nem az érdekeinek megfelelő eredménnyel zárult.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a felperesi igény elbírálásakor a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 5.B.IV.1468/2007/27. számú végzésének indokolásából kellett kiindulni.

Az eljáró bíróság a felperes magánindítványát érdemben vizsgálta, a büntetőeljárás megszüntetésére nem formai okból, a jogi képviselő távolléte miatt került sor. A határozat egyértelműen megállapítja, hogy a vádlottak cselekménye jogellenesség hiányában nem bűncselekmény, ezért bűncselekmény hiányában került sor a büntetőeljárás megszüntetésére. A határozat nem tartalmaz olyan indokolást, hogy a magánindítvány azért lett volna eredménytelen, mert a felperes vagy jogi képviselője valamely nyilatkozatot vagy eljárási cselekményt elmulasztott, illetőleg nem megfelelően teljesített. Az eljáró bíróság kifejezetten a vádlottak cselekményének vizsgálatával hozta meg döntését.

Nem lehetett tehát arra a kétséget kizáró következtetésre jutni, hogy közvetlen oksági összefüggés állna fenn az eljárás megszüntetése, valamint a felperes, és az előzetes letartóztatásban lévő jogi képviselő kapcsolattartásának hiánya között.

A felperes által hivatkozott I. rendű alperesi szóbeli tájékoztatás, illetőleg az írásbeli tájékoztatás lényegi tartalma az, hogy a felperes a jogi képviselőjének előzetes letartóztatása miatt saját maga kapcsolattartást nem kezdeményezhet. Ez a tájékoztatás a jogszabálynak teljes egészében megfelelt. Helyesen mutatott rá a II. rendű alperes az ellenkérelmében, hogy a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (1) bekezdésének c) pontja alapvetően a fogvatartott vonatkozásában ír elő engedélyhez kötöttséget. A fogdaszabályzat a szabadon levő felperesre nézve jogokat nem állapít meg, a hivatkozott szabály tehát

a fogvatartott által kezdeményezett kapcsolattartásra vonatkozik. Az ezzel kapcsolatos kérelem elbírálására a II. rendű alperesnek van hatásköre. A felperes fogvatartott jogi képviselője azonban a felperessel kapcsolatos kérelmet nem terjesztett elő, ezért a II. rendű alperesnek intézkedési kötelezettsége nem is keletkezett.

Az I. rendű alperes magatartásával kapcsolatosan kiemelendő, hogy a fenti jogszabályhelyet megfelelően ismertette az írásbeli válaszában, és ennek alapján megfelelő tartalmú tájékoztatást adott a felperesnek.

Kitér a másodfokú bíróság arra is, hogy függetlenül az I. rendű alperes írásbeli tájékoztatójában foglaltaktól, a II. rendű alperesnek nem volt jogszabályi kötelezettsége a kérelem elbírálására, esetlegesen külön tájékoztatás megadására. Az I. rendű alperes tájékoztatása tévesen tartalmazta a panasz továbbítására való kitétel, mivel a felperesi beadványnak nem volt olyan tartalma, melyre nézve a II. rendű alperesnek elbírálását tekintve hatásköre lett volna.

A fentiek alapján az I. és II. rendű alperesek magatartása kifejezetten jogszerű volt, a felperes részére kárt nem okoztak, erre tekintettel az elsőfokú bíróság, megfelelő indokolás mellett, helyesen utasította el a felperes kártérítés iránti keresetét.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért pervesztességére tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott a perköltség viseléséről. A perköltség az I. rendű alperesi jogi képviselő jogtanácsosi munkadíját foglalja magában, figyelemmel a Pp. 67. § (2) bekezdésére és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontjára és (5) bekezdésére. A II. rendű alperesnek perköltségigénye nem volt, ezért a másodfokú bíróság erről külön nem határozott.

A felperes pártfogó ügyvédjének díjazásáról a másodfokú bíróság a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján határozott.

A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság az 500.000 forintos pertárgyérték alapján - nyilvánvaló elírás miatt - 300.000 forint le nem rótt kereseti illeték viseléséről rendelkezett, a Fővárosi Ítéltábla ezt az elírást az elsőfokú bíróság ítéletének pontosításával korrigálta.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a felperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a Magyar Állam viseli, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint.

Budapest, 2012. január 10.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.

a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő